

Spis treści - Obsah

Parę słów na początek	4
Několik slov na úvod	5
O Bukowcu i Annie Chybidziurowej	10
O Bukovci a Anně Chybidziurové	11
Świat opowiadań Anny Chybidziurowej	26
Svět povídek Anny Chybidziurové	27
O sztuce opowiadania Anny Chybidziurowej	50
O vypravěčském umění Anny Chybidziurové	51
O najważniejszych cechach gwary Anny Chybidziurowej	90
O nejdůležitějších vlastnostech nářečí Anny Chybidziurové	91
Uwagi o transkrypcji tekstów gwarowych	108
Transkripce nářečních textů	109
Opowiadania Anna Chybidziurowa	115
1. Jako powstał kret	116
2. Czymu Židzio nie jedzóm świński miynso	117
3. Jako ślimok z wróblym tancowali	117
4. Jako kocur straszył	118
5. Jako strasziło na kościele	119
6. Jako jedyn był za družbym w niebie	119
7. ǫ Jozefowi	120
8. Jako sie na Giyrowej pasło	124
9. ǫ duchach	124

10. ǫ zwiyrzyntach	126
11. Gupi Kuba	128
12. ǫ śmierci	129
13. ǫ stodołnym duchowi	130
14. Jako je śmierć	131
15. Jako Pón Jezus lyczył	132
16. ǫ Wiecznym Židzie	132
17. ǫ Franciszkowi piyrszym	133
18. ǫ Madejowi a trzech królach	133
19. ǫ kordybanikowi	135
20. ǫ zbónikach	136
21. ǫ morzanach a grzegorzach	138
22. Jako dziywka szła na roroty	139
23. Jako sie pinióndze susziły	140
24. Co sie przitrefiło mojemu łujcowi	140
25. Jako Cygón przedpowiadał pogodym	140
26. ǫ sotónie a morze	141
27. ǫ czarowaniu	142
28. ǫ zawodach z diabły	143
29. Jako Žid chłopa fantował	146
30. ǫ gupim Jankowi, co sie niczego nie boł	147
31. Jako jedyn chłapiec wszecko robił na łopak	151
32. Jako Pón Jezus chodził ze Śwyntym Pietrym po świecie	152
33. ǫ Zogatowi	153
34. ǫ snymbach	153
35. Trzo bracio	161
36. ǫ mocnym Kadubcowi	163
37. Jako diabeł szeł ku zbónikóm	163
38. ǫ królowi, co mioł trzech synów	165

39. Jako jedyn gojny miał łokropnie pieknóm babym	169
40. Jako sie pijocy zakłodal	172
41. łO czarostrzelcowi	173
42. łO Sezamie	174
43. łUczyń czarnoksiynznika	175
44. łO nocnicach	177
45. łO łutopcu	178
46. łO jednym gazdowi	178
47. łO wandrownych	179
48. łO jednym wojokowi	180
49. łO dwóch łuczniach	181
50. łO wiarach	182
51. łO bykowi	182
52. łO ksiyndzowi na Słowiokach	183
53. Jako Słowiocy kupowali prosiyn	183
54. Jako jedyn kupował łu Kuchejdy	183
55. Złodziej nad złodziejami	184
56. Jako sie król spolił	186
57. Jako Słowiocy grabili	186
58. Jako baba chciała za chłopa łumrzyć	187
59. Hóp, dupka, do ciepłutka	187
60. Jako liszka z rakym zawodzili	189
61. Jako trzo chodzili za dziełuchóm	189
62. łO czarnoksiynznikowi	190
63. łO Galicyjanach	191
64. Jako sie diabli żynili	191
65. Jako jedyn szeł do nieba	192
66. Jako jedyn świnię wykumandyrował	193
67. łO lyczyniu fackami	195

68. łO jegrowi	195
69. Jako Maciej, Grzegorz a Matka Bosko chładali wiosny	197
70. łO dziurach w Girowej	198
71. łO Laryszowej cerze	199
72. Jako Paniynka Maryja łuciekała do Egiptu	199
73. łO zawrzitej śmierci	201
74. Jako baba posyłała chłopu do nieba podarunki	203
75. Jako sie baba z chłopym zbywała	204
76. Jako jedyn rozjod królewskóm cerym	204
77. łO gupich	206
78. Jako łociec ze synym ścinali drzewo	208
79. łO kozaniu	208
80. Czemu pies mo złość na kocura	208
81. łO śmierci w biksie	209
82. łO masorzowi	213
83. łO lyniwej babie	215
84. Jako jedyn wstoł z martwych	216
85. Jako straziło	216
86. łO Judoszowi	218
87. łO wojsku w Czantoryji	218
88. Jako zbónicy rabowali	219
89. łO figurze Świyntego Antóniczka	220
90. łO kościelnym a figurze	220
91. łO wandrownym	221
92. łO starej babie, co lyczyła	223
93. Jako stodołny straził	224
94. łO pijokach	225
95. łO łowiyńziokach	226
96. łO Wiliji	226

97. Łostatki na Jistebnym	227
98. Wyganiani krów	228
99. ŁO łoraniu	228
100. Na Świyntego Jóna	228
101. ŁO czarowaniu we Świyntego Jóna	230
102. ŁO czarownikowi	230
103. ŁO czarowaniu na Słowiokach	230
104. ŁO wiesielu w Bukowcu	231
105. ŁO silnym Jankowi	233
106. ŁO graczcze	235
107. ŁO prorokach	238
108. ŁO jednym siłaczowi	239
109. ŁO kupieckim synowi	242
110. ŁO strómie niewinności	244
111. Jako sie jednemu duch łukozół	246
112. Jako jedni kosili	247
113. Jako my sie bawili	248
114. ŁO pastuszkach	248
115. Połazy, połaźnicy	249
116. Jako krzcili dziecko	249
117. Jako cysor krzciał dziecko	250
118. ŁO niymym dziecku	251
119. ŁO dwóch babach	252
120. Jako jedyn sie nałuczył rozumiec zwiyrzyntóm	252
121. Jako Pón Jezus wandrował po świecie	255
122. Jako jedyn był przy wojsku	256
123. Wieli Pióntek	256
124. Jako jedyn zostoł papiyżym	257
125. Skónd sie wziyno kłóska	259

126. Czemu sie trzynsie łosika	260
127. Jako Judosz był w piekle	260
128. Jako spiywali ksiyndzowi	260
129. Tu żijemy bez starości	261
130. Cygón łu dochtorza	262
131. Jako rozprowiali	262
132. Jako sie dziecka bawiły	263
133. ŁO jednej kumotrze	264
134. ŁO jednym łoficyrowi	266
135. ŁO jednym cysarzowi	267
136. Jako jedna sie wydowała	269
137. Jako chłop warził gorzołkym	269
138. ŁO staruszkowi	270
139. Jako szeł Słowiok ku spowiedzi	271
140. ŁO rotuzie w Jabónkowie	272
141. ŁO jednym staruszkowi a farorzowi	272
142. ŁO hawiyrzowej babie	273
143. ŁO Paluszkach	273
144. ŁO jednym zbónikowi a drakowi	275
145. Jako rozprowiali ksióndz żidowski a katolicki	276
146. Głosy ptoszków	277
147. Jako jedyn przedował krowym	277
148. Jako chłop z diabłym gazdował	278
149. ŁO dziurach w Girowej	279
150. ŁO diablím młynie na Girowej	280
151. Jako łowczor zgrzeszył	280
152. ŁO Czornym Tydniu	281
153. ŁO Kwietni Niedzieli	281
154. W Kwietnióm Niedzielym	282

213. 10 Szwedach w Bernie	346
214. 10 czasie duchów	347
215. 10 południcach	348
216. 10 kościółku na Prasziwce	350
217. Jako siostra brata 10truła	350
218. Jako cysor chodził po świecie	351
219. Jako król plót kosze	354
220. Z mojigo ziwota	355
221. Jako strasziło na górze	357
222. Jako gazda napytał diabła za pachółka	358
223. Jako dwo bracio szli do światu	361
224. 10 królu Sobieskim	362
225. 10 dochtorowi Sikorowi	363
226. 10 Złotogłowcu	364
227. 10 gadowi w Bystrym	364
228. 10 Kopciuszkowi	365
229. 10 Świyntym Jyrzim	368
230. 10 Pusteckim	369
231. Jeszcze 10 Pusteckim	370
232. 10 Kuncach	371
233. 10 sadzyniu	372
234. Co trzeba robić	372
235. We Wieli Pióntek	372
236. 10 pysznej królowej	373
237. 10 jednym gospodzkim, co miał trzech synów	374
238. Jako stawiali klasztor	377
239. 10 wyrytym zwonie	381
240. Co gdo robi, siebie robi	381
241. 10 Szwedach w Bukowcu	382

242. Jako my sie w Bukowcu brónili	383
243. 10 jednym wojokowi	386
244. 10 Cygónowi	387
245. W szkole	387
246. 10 cysarzowi a zebroкови	388
247. Jako czarnoksiynznik wykludził myszi a szczury	389
248. 10 cudzie 10 masorza	390
249. Jakóm pieczyńcióm to je zapieczyntowane	390
250. Jako sie dwo bracio sódzili	391
251. 10 lysce na naszym polu	394
252. 10 10ndraszkwowi	394
253. 10 jednym zbónikowi	396
254. 10 czarownicach	397
255. Jako zbónik dostół zbón	398
256. 10 trzech lyniwych	398
257. 10 Napoleónowi	399
258. Jako cysor pobłóndził w lesie	402
259. 10 jednym dziecku	403
260. 10 jednej siyrocie	403
261. 10 szczuce	404
262. 10 podwodnym królu	406
263. Z czego sie kluje diabeł	408
264. 10 jednym wojokowi	409
265. 10 jednym gupim	411
266. 10 straszidle w stodole	413
267. 10 straszyniu	413
268. Jako strasziło na górze	414
269. Jeszcze 10 straszyniu	415
270. Jako jedyn pokutowół	416

271. Ǫ pokutujóncej duszi	416
272. Jako dziywki czarowały	416
273. Ǫ królowi, co groł w karty	417
274. Jako chcieli wykopać skarb	419
275. Jako sie śmierć spuszczała w Suszu	419
276. Jako śmierć wlyzła kuminym	420
277. Ǫ gazdowi a farorzowi	420
278. Ǫ trzóch królewskich synach	421
279. W Zoduszny Dziyń	424
280. Ǫ chłopie, co szeł do piekła	424
281. Czymu je słóno woda w morzu	426
282. Jako jedyn družbowoł w niebie	427
283. Ǫ niewydarzonych cerach	429
284. Zgoda miyndzy Nogami	430
285. Ǫ skarbie na Mostach	430
286. Na Słowiokach	431
287. Szkoda Boga	431
288. Jako szandar kolyboł sarnioka	432
289. Ǫ Cygónowi	433
290. Cygón na farze	434
291. Ǫ Cygónowi a gyńsi	434
292. Jako zawodzili Ǫ królewnym	434
293. Ǫ jednej czarownicy	435
294. Co sie Cygónowi śniło	436
295. Jako zbónicy pokutowali	437
296. Jako jednego postrasziło	439
297. Jako mamym postrasziło	439
298. Ǫ ruzańcu a jednym chłapcu	440
299. Ǫ jednym, co sie niczego nie boł	440

300. Ǫ jednym pijanym	441
301. Jako cysor łoroł	442
302. Jako cysor był na krzcinach	442
303. Ǫ czarowaniu	443
304. Ǫ sagim królowi	443
305. Ǫ gadowi	444
306. Na apryla	445
307. Ǫ czarach	446
308. Jako jedyn był za śwyntego	446
309. Ǫ jednym kozaniu	447
310. Ǫ jednym żynichowi	447
311. Jako chłop sie podpisoł diabłowi	448
312. Jako w Polynicy strasziło	449
313. Jako jedyn chodził na grób	449
314. Jako jedyn był na wojnie ranny	450
315. Jako sie trómbiło na sałaszu	451
316. Jako mortwy prziszeł po dziełuchym	452
317. Jako lizka chytała ryby	454
318. Na Kozubowej	455
319. Ǫ pysznej królewnej	456
320. Ǫ snymbach a łogłoszkach	458
321. Jako diaboł a Pón Bóg lepili człowieka	458
322. Jako ancykryst piłuje lancuch	459
323. Jako łodganiali burze	459
324. Ǫ dóndze	460
325. Ǫ jednym wiesielu	460
326. Ǫ pijanym chłopie	461
327. Jako chłop potkoł ksiyndza	461
328. Ǫ jednym pachótkowi	461

329. Jako robili w lesie	461
330. Jako pijok przepił wszecko	462
331. Jako cysor pómogoł kraść	462
332. Cysor Franciszek Jozef w Bukowcu	463
333. Jako sie baba z chłopym powadziła	463
334. łO kościelnym przy spowiedzi	464
335. łO jednym sprytnym złodziejowi	464
336. Jako kowol szeł na miesiόνczek	465
337. Jako dziecko przywiydło łoców ku rozumu	466
338. Jako chłop z babóm szli ku spowiedzi	466
339. łO jednej babie	467
340. Jako Łysek prziniós bómbym	467
341. Jako sie Łysek miał łudusić	467
342. łO porwozie łobieszónego	468
343. Jako sie zajónce chciały łutopić	468
344. łO dwaności staruszkach	469
345. łO złotej rybce	470
346. Jako jedyn rozumioł zwiyrzyntóm	471
347. Cygón w gospodzie	472
348. Czymu szkubióm gyńsi	472
349. Jeszcze ło trómbiyniu na sałaszu	473
Słownik gwarowo - polsko - czeski	478
Slovník nářečně - polsko - český	478
Literatura	508
Streszczenie – Souhrn	512
Spis treści - Obsah	526